

dommen til Huslodder i dens fulde Omfang har, saa vidt jeg ved, ikke været paa Tale mellem Rigsdagen og Ministeren. Den Aftale, der i Fjor blev truffen mellem dette Ting og mig i den Henseende, gik ud paa, at en Del af Ejendommen burde forbeholdes til Udbygning af Huslodder, og denne Aftale skal ikke blive brudt. Jeg skal meget gerne indlade mig paa et Forsøg i saa Henseende, og der er allerede gjort Skridt til at forberede en saadan Ordning, lige som der ved Bortforpagtningen vil blive taget det fornødne Forbehold. I den Henseende skal det ærede Medlem ikke have Grund til at beklage sig. Det ærede Medlem udtalte, at Overstuddet af Nordruplund og Mørup havde været saa lille for Statskassen, at man maatte være varsom ved Bestemmelsen om Bortforpagtning. Jeg tror, at det i Fjor under de vidtløftige Forhandlinger angaaende Eftergivelse af en Del af Afgiften blev tilstrækkelig oplyst fra mange Sider, at i Aarenes Løb have disse to Ejendomme været en meget stor Indtægtskilde for Statskassen, naar man tager Hensyn til den Værdi, hvori de fra gammel Tid staa Statskassen. — Der har dernæst mellem Udvalget og mig været afholdt et Samraad angaaende et enkelt Spørgsmaal vedrørende polyteknisk Lærestanstalt, nemlig med Hensyn til et Forberedelseskursus, som afholdes under Lærestanstaltens Tilsyn. Den Anke, som er ansøgt mod denne Ordning, tror jeg i alt væsentligt sabner Feje. Som det er blevet omtalt, bleve disse Kursus oprettede som Følge af en Bestemmelse, som blev truffen i Foraaret 1894, hvorefter der ved Siden af Matematik tillige skulde fordres Fysik som Fag ved Afgangseksamen til polyteknisk Lærestanstalt. Lærestanstaltens Bestyrelse indstillede derfor til Ministeriet, at der skulde indrettes Forberedelseskursus under Anstaltens Tilsyn for derved at skaffe en Garanti for, at der tilbødes de unge Elever en grundig Undervisning i Fysik, særlig af Hensyn til, at dette Fag jo stadig maa støttes ved Eksperimenter, hvilket man ikke kunde forudsætte vilde kunne staffles til Veje paa de private Kursus. Den Resolution, som Ministeriet derefter afgav, og i Henhold til hvilken disse Kursus ere oprettede, har jeg gjort Finansudvalget bekendt med og skal her oplyse, at Ministeriet under 17de Maj 1894 bifaldt, at der ved Lærestanstalten og under dens Tilsyn oprettedes et aarligt Forberedelseskursus i Matematik og Fysik for dem, som agte at forberede sig til Afgangseksamen ved Lærestanstalten, saaledes at Lærerne, som ansættes af Direktionen, lønnes af det af Deltagerne erlagte Honorar for Deltagelse i Undervis-

ningen, og at hele Driften ikke medfører nogen Udgift for Lærestanstalten, men bliver dens Budget ubedkommende. Lærestanstalten afgiver dernæst Lokale til Undervisningen og bekoster Opvarmning og Belysning. Efter denne Ordning skal jeg vel erkende, at disse Kursus danne en Mellemting mellem Statskursus og private Kursus. Naar man ikke ved Oprettelsen gjorde Skridtet fuldt ud og foreslog dem oprettede som Statskursus, hvortil selvfølgelig Bemyndigelse fra Lovgivningsmagten vilde være nødvendig, tager jeg næppe fejl ved at gaa ud fra, at Grunden blandt andet har været den, at man ved at oprette Statskursus paa en ganske anderledes indgribende Maade vilde ramme de private Kursus, der tidligere bestode, og at det jo dernæst foreløbig var usikkert, hvorledes det vilde stille sig med Hensyn til den økonomiske Side af Sagen; hvorvidt de kunde bære sig, var jo noget, som først Tiden vilde vise, og hvis dette ikke blev Tilfældet, kunde man jo straks forhøre dem igen. I det Budgettet for disse Kursus saaledes er Lærestanstalten ubedkommende, er det for saa vidt ogsaa Statskassen ubedkommende, men jeg indrømmer, at der for saa vidt er givet disse Kursus en Favour, som der er indrømmet dem gratis Lokale, Varme og Belysning. Men jeg skal dog herved gøre opmærksom paa, at dette ikke er andet eller i alt Fald ikke stort mere, end hvad Lærestanstalten i ikke ringe Omfang indrømmer over for en Del private Institutioner. Jeg skal saaledes henvise til, at Studenterfamfundets Aftenundervisning for Arbejdere ligeledes har Afgang til Lærestanstaltens Lokaler, muligvis dog mod et ganske ringe Bederlag, og jeg skal ligeledes henvise til, at private og offentlige Skolers Elever flere Gange om Ugen have gratis Afgang til at overvære Eksperimenter i Lærestanstaltens Lokaler o. s. v. I øvrigt kan dette Moment ikke spille nogen saadan Rolle for disse Kursus, at de ikke med Lethed skulde kunne afgive et Beløb til Anstalten som Bederlag for denne Benyttelse af Lokalerne o. s. v., og hvis man fra Rigsdagens Side skulde ønske dette, vil der ikke være det mindste i Vejen derfor. Man har anket over, at de Lærere, som ere blevne ansatte ved disse Kursus, først fungerer som Lærere for Eleverne paa Kursuset og dernæst bag efter som Eksaminatorer for dem, samtidig med, at de ligeledes vare Eksaminatorer over for de private Kursusbestyreres Elever, hvilken Ordning rimeligvis i Længden vilde bevirke, at de private Kursus' Konfurrence blev umuliggjort. Naar man kritiserer denne Ordning, ser jeg imidlertid ikke rettere, end at man ogsaa